

És president del Consell Insular de Mallorca. Per segona vegada. En fou el primer i n'és, ara, el tercer. Jeroni Albertí i Picornell té una vida política més aviat curta, però intensa i plena d'incidències.

Unió del Centro Democrático —una coalició, aleshores— el va presentar, com a independent, a les eleccions al Senat espanyol el 1977. Va ser el candidat més votat —només uns catorze mil vots menys que la llista d'UCD per al Congrés dels Diputats, i més de disset mil per damunt del segon senador electe—, la qual cosa el va dur a la presidència de l'Assemblea de Parlamentaris, primer, i a la del Consell General Interinsular provisional, després. També el col·locà en les més altes instàncies d'allò que ja era el partit d'UCD.

Jeroni Albertí, doncs, ha estat protagonista central de tot el sistema pre-autonòmic de les Illes Balears. Fou peça clau, així mateix, en la redacció de l'avantprojecte d'Estatut d'Autonomia que aprovaria, finalment, un Parlament espanyol dominat pels socialistes.

Al setembre del 1982, un mes abans de l'enderrocament electoral d'UCD, Albertí —enfrontant amb la direcció de Landelino Lavilla, i amb el seu home a Mallorca, l'ex-ministre Rodríguez-Miranda— dimiteix com a president del partit, i, pocs dies després, fa el mateix com a president de l'ens pre-autonòmic; també abandonarà la militància en UCD. Just a temps.

«Amb el vostre currículum a la vista, president, hom no sap si sou un bon polític —entenent com a tal el qui és prou hàbil per a saber sempre quan i com s'ha de moure—, o si sou un oportunista de la política». I Jeroni Albertí no dubta, assegut davant la taula rodona del seu despatx al Palau del Consell, taula que només ocupen un cendrer i algunes carpetes... «Home polític és aquell que es sap moure en funció de dues grans línies d'actuació. D'una banda, ha de tenir clars els objectius finals a acomplir —que, en principi, són inamovibles—; però, el polític ha de tenir la suficient intuïció i habilitat per a, sense desvirtuar aquells objectius, saber sortejar, saber reconèixer el moment més adient per actuar d'una o d'altra manera, per arribar-hi».

Josep ROSELLÓ

Jeroni Albertí, un polític

Jeroni Albertí Picornell va nàixer a Banyalbufar (Mallorca) el 1928. Als 21 anys era professor mercantil. Després de treballar en un negoci familiar, el 1952 se n'anà a Veneçuela on es dedicà a negocis de construcció i d'exploració de mines d'amiant, fins el 1963. Retornat a Mallorca, fou comptable d'un hotel de Can Pastilla i arribà a director general d'Hoteles Mallorquines, una de les cadenes més importants de l'illa. Impulsor d'entitats com l'Institut Balear de Direcció Empresarial i l'Associació de Industrials Mallorquines, arribà el 1977 a la política, cridat per UCD. És casat amb Joana Jaume i tenen sis fills.

P.-¿Voleu dir, emperò, que eren els mateixos els objectius del Jeroni Albertí que va anar a les eleccions del 15-J del 77, que els del Jeroni Albertí que avui s'asseu a la cadira del president del Consell de Mallorca?

R.-No, no s'assemblen en res. Quan vaig acceptar anar en les llistes d'UCD, sabia que l'únic que cercaven de Jeroni Albertí era el potencial de vots que s'entreveia que podia recollir. Però, després, vaig adonar-me que era l'ocasió d'intentar recuperar, per a les nostres illes, una situació d'autogovern, de canviar totalment la situació administrativa i política. Aquest era el meu objectiu, no en el moment de guanyar les eleccions, però si tres mesos després. A partir d'aquest objectiu genèric, es donen els canvis d'actitud, quan t'adones que estàs dintre d'un equip que no creu el mateix que tu. I en crees un altre.

P.-¿Podem definir-vos, doncs, com un home de centre i regionalista?

R.-Sí, sens dubte. Sóc un regiona-

lista de centre, que creu que hem d'anar progressant, integrant, cercant una posició no conservadora —sens voler dir que hagi d'ésser d'esquerra—, que entengui que l'evolució, fins i tot l'evolució de l'economia de mercat, s'ha d'anar assimilant.

P.-Ja que heu parlat de canvis d'actitud i d'assimilació, voldria recordar-vos que vós encunyàreu el terme «País Balear», referit al conjunt de les Illes. Ara, en canvi, reafirmau la personalitat, la identitat particular de Mallorca i, en general, de cada una de les illes...

R.-Jo segueix pensant que les Illes Balears han de constituir-se en País Balear. Però, aleshores, quan era president del Consell General Interinsular —i assumec el meu error—, pensava que, per a fer País Balear, bastava que això es proclamàs des de la institució, des de dalt i, concretament, des de Mallorca. I això no és així. Avui estic convençut que el País Balear es farà, però no proclamant-

regionalista i de centre

«Discutir, avui, la unitat de la llengua catalana és estar fora de joc.»

lo, sinó fent-lo, dia a dia, des de cada una de les Illes, i per voluntat pròpia de cada una d'elles. En això he hagut de pagar la patenta: pensava que bastava proclamar el País Balear des del Consell General Intersinsular, i ara entenc que primer cal que el poble hi cregui, el tenguí com a seu.

P.-¿Podem pensar, en aquest sentit, que el vigent Estatut d'Autonomia i, especialment, el que es refereix als Consells Insulars, està pensat com a eina per arribar al «País Balear»?

R.-L'Estatut és una bona eina per a fer el País Balear. I, dintre de l'Estatut, les institucions que més han de treballar per aquest país són els Consells Insulars. Si es diu, des del govern de la comunitat autònoma, que hem de fer el País Balear, la gent no ho acceptarà. La gent comença, ara, a entendre que la seva representació és als Consells Insulars. I només si el poble de cada una de les illes pensa que hem de fer un país que tenguí, com a característica, no l'anul·lació, sinó l'accentuació de la personalitat de cadascuna de les Illes, això serà possible. Per això són tan importants els Consells, als quals s'ha de dotar de totes les competències que els pertocuen.

P.-¿Com enteneu vós les relacions entre aquesta comunitat/país i les altres de parla catalana, que, al cap i a la fi, li són les més properes, en molts —tots— sentits?

R.-Salvant la necessària solidaritat entre les regions d'Espanya, la nostra comunitat no pot no ésser realista i no entendre que hi ha uns vincles diferents amb Catalunya i València, com és una llengua comuna, com és una història comuna —més amb Catalunya que amb València—, com és una cultura comuna... Seria un greu error no aprofitar aquesta circumstància per a dur endavant tota la col·laboració que sigui possible, anomenant sempre les coses pel seu nom, sens disfressar res. En definitiva: tot el

que vagi en contra del fet que aquestes tres comunitats fem juntes tot el que sigui possible fer, és una política negativa.

Fem aquí uns parèntesis, per aprofundir aquestes qüestions culturals. A Jeroni Albertí, el fet que al País Valencià s'hagi fet oficial un idioma «valencià» li produeix «una gran tristesa».

Aquest no és el camí. El camí és, acceptant sempre la unitat de la llengua, el de defensar-ne les modalitats, les peculiaritats que hi ha a cadascuna de les regions. Com nosaltres hem fet. Jo entenc que discutir, avui, la unitat de la llengua catalana és estar fora de joc.

Segon parèntesi. Intentar d'esbrinar si la política que duu endavant el govern autonòmic conservador va en aquest sentit. En el sentit d'estrènyer les relacions lingüístico-culturals amb Catalunya i el País Valencià.

Jo no m'atrevec a emetre un judi-

ci al respecte. Crec que el Govern de la comunitat està, encara, assimilant, fins i tot, el fet d'ésser, de tenir el govern. Jo els donaria un marge de confiança, tot i que, ara mateix, no s'entreveu que les seves actacions siguin de defensa dels postulats als quals m'he referit. Ens queda, però, l'esperança que acabin anant per aquest camí.

P.-Anem, en qualsevol cas, per qüestions concretes. El Consell de Mallorca és, precisament, l'únic organisme que ha emprès una campanya de normalització lingüística, destinada a sensibilitzar el poble en aquest sentit. Tanmateix, sembla que res no serà efectiu fins que hi hagi, també, una normativa escaient, una Llei de Normalització Lingüística que, això pareix, de moment, el govern no està massa decidit a presentar a curt termini...

R.-Jo no estic del tot d'acord amb això que dieu. És necessari, primer, sensibilitzar el poble sobre el fet que s'ha de normalitzar lingüísticament. L'instrument legal, jurídic, ve després. És necessari que aquesta llei —qualsevol llei— sigui ben acceptada. Fins i tot, cal tenir en compte que una Llei de Normalització Lingüística resulta diferent si es promulga ara, o després d'una campanya adequada: es tracta, en definitiva, de fer una llei a la mida del que vol el poble, i no, en canvi, d'imposar-li una cosa que no té com a pròpia.

P.-Ja per acabar, president, resumiu-nos els problemes que Mallorca ha de solventar amb més urgència, les necessitats prioritàries de la nostra comunitat.

R.-Mallorca necessita una tasca encaminada a aixecar la il·lusió del poble per les institucions autonòmiques, que s'adoni que són institucions seves. I si això no s'aconsegueix, tota la resta no pot dur-se a terme. Mallorca necessita una defensa molt valenta del seu entorn natural. Mallorca necessita una major consciència del fet que l'autonomia municipal ha de funcionar. I, sobretot, Mallorca necessita la integració de totes les gents que hi viuen: que els qui han vingut no ho facin, només, per a aprofitar-se'n; que ho facin per a conviure amb nosaltres, i que nosaltres els acceptem de bon grat, fent, tots plegats, un poble nou que s'enriqueix amb tot el que duen els nous corrents.